

VISTA COLLEGE BLOEIT DOOR PRAKTIJK- GERICHTHEID

Het is allemaal OVERZICHTELIJK georganiseerd in Nederland op onderwijsvlak, zo lijkt het, met onder meer het mbo, het hbo en de *universiteiten*. Maar denken vanuit het vak is iets anders dan denken vanuit de praktijk. Bij het VISTA college in ZUID-LIMBURG zitten ze op die tweede lijn, met zichtbare resultaten.

tekst *Jo Cortenraedt*

fotografie *Ezgi Uslu*

De verbouwde vleugels van het VISTA college in Sittard zien er glanzend uit, zowel van de buiten- als van de binnenkant, met veel moderne ontmoetingsruimten en vooral ook praktijkruimten. Vanaf september kunnen de nieuwe gedeelten volop in gebruik worden genomen. Eerder is vanwege corona geen optie.

Ferdinand van Kampen loopt trots door de nieuwe, frisse studieruimten. Hij is directeur van de techniekopleidingen (voorheen Techniekcollege Zuid-Limburg) en van daaruit nauw betrokken bij de ontwikkelingen op het VISTA college, maar dat niet alleen. Hij kijkt ook naar het groter geheel, met name de link naar hbo en universitair onderwijs. „Maar het allerbelangrijkste vind ik de praktijk, daar waar de studenten later terechtkomen. Dan heb je het over het bedrijfsleven, instellingen en overheden.”

Hij vertelt gedreven, komt uit Brabant maar woont op werkdagen in Zuid-Limburg om de processen aan te sturen en de vaart erin te houden. Aangezien hij ook nog betrokken is bij de kartwereld, gaat dat laatste hem goed af. Het Limburgse mbo-onderwijs moet naar zijn idee niet alleen goede contacten hebben met het hbo en de universiteiten in de regio, maar ook met andere

instellingen en bedrijven die een belangrijke rol spelen in het werkveld. „Ik kom net van een bespreking bij de RWTH in Aken om te laten zien wat wij allemaal te bieden hebben. En met de Brightlands Chemelot Campus zitten we in gezamenlijke projecten. Het is een geweldige infrastructuur die in Limburg de afgelopen jaren is aangelegd. Met de investeringen in de Kennis-As en de Brightlands campussen ligt er een geweldige basis om op te kunnen bouwen.”

De reden waarom hij vooral met praktijkmensen wil praten, is dat die in zijn visie bepalend zijn. „Lange tijd heerste de gedachte dat het onderwijs bepalend is, maar wij verleggen dat uitgangspunt, want het gaat er niet alleen om dat je een vak leert, maar met name om wat de behoefte is vanuit het werkveld. Die cultuur brengen we hier binnen. We zorgen ervoor dat de studenten veel praktijkervaring kunnen opdoen. Dat geldt ook voor de docenten, want de ontwikkelingen per sector gaan heel snel. De studenten moeten in hun opleiding al geconfronteerd worden met de uitdagingen waar het bedrijfsleven voor staat. Dan leren ze meteen hun mores.”

Van Kampen komt uit het bedrijfsleven en weet hoe daar gedacht wordt. „Ik spreek hun taal. Toen ik hier

VISTA
college

Ferdinand van Kampen:

ZUID-LIMBURG loopt landelijk voorop met *nieuwe* aanpak

in 2018 binnenkwam, was dat wel eens irritant voor de mensen, maar je ziet nu dat het mbo hier in de regio veel meer contacten heeft gekregen met het bedrijfsleven. En het aantal leerlingen is gegroeid, ondanks corona en ondanks alle voorspellingen over vergrijzing en alle gevolgen van dien. De meeste ROC's (regionaal opleidingscentra, red.) in Nederland zijn nog puur op het vak gericht, veel minder op de praktijk. Wij lopen hier in Zuid-Limburg echt voorop. Zo hebben we nu een traject uitgestippeld richting Vebego, wellicht de grootste werkgever van Limburg, om samen op te trekken."

Bestuursvoorzitter Ton Goedmakers van Vebego geeft aan open te staan voor een nauwere samenwerking met het onderwijs. „De studenten van vandaag zijn de collega's van morgen op wie Vebego verder kan bouwen. Juist daarom is een goede verbinding en een intensieve samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs cruciaal.” Ferdinand van Kampen toont op de campus in Sittard een studieruimte oude stijl, met tal van draaibanen en ander materiaal. In een volgende ruimte, in het verbouwde gedeelte, is het allemaal veel lichter en meer hightech. „Neem nou zo'n laboratorium hier, dat lijkt op die in ziekenhuizen en bij Chemelot. Dat moet ook, want onze laborant in opleiding gaat daar straks werken.

Er is 'buiten' veel veranderd en daar moet het onderwijs op inspelen. Het is bijvoorbeeld niet meer werktuigbouwkunde in het algemeen. Dat zijn meer werelden geworden met een verschillend eisenpakket.”

Van Kampen praat over vier 'grote' werelden in de techniek waar het mbo zich met name op richt, met aansluiting op hbo en universitair onderwijs. „Dat zijn ICT, de gebouwde omgeving, de maakindustrie en de wereld van onderzoek & procesindustrie. Daar draait in feite de hele economie om. Eigenlijk is er in de loop der eeuwen niet eens zo veel veranderd, althans wat de behoeften van de mens betreft. In de middeleeuwen en zelfs al bij de Romeinen had je ook al een soort van horeca, van logistiek, van dienstverlening, van landbouw, van zorg en van cultuur. Alleen de manier waarop dat gedaan wordt, is natuurlijk heel sterk veranderd.”

Daarom is het volgens hem ook noodzakelijk dat de scheidslijnen tussen mbo, hbo en de universiteiten verdwijnen. „Het zijn aansluitende leerlijnen. Weliswaar op verschillende niveaus, maar in de praktijk heb je elkaar hard nodig. Dat zien we op Chemelot gebeuren. Maar ook zo'n RWTH in Aken, internationaal een van de hoogst aangeschreven technische universiteiten, ziet grote kansen in samenwerking. Je zag tot nu toe dat elk niveau een eigen taal sprak. Er was te weinig verbinding. Daar begint nu echt wel verandering in te komen, want in grotere teams in het werkveld heb je juist de verschillende niveaus nodig om een bepaald project te kunnen uitvoeren.”

VISTA is de nieuwe onderwijsinstelling waarin het Arcus College en Leeuwenborgh opleidingen zijn samengegaan. Deze nieuwe mbo-koepel werkt steeds nauwer samen met Zuyd Hogeschool (hbo) en met de Universiteit Maastricht. In de praktijk komen ze elkaar sowieso steeds vaker tegen, zoals op de Chemelot Campus in Geleen. „Vandaar dat we dan ook steeds meer samen optrekken. In feite gaat het om een publiek-private samenwerking. Bij Chemelot gaat dat in het groot, maar er zijn ook kleinere projecten, bijvoorbeeld vanuit onze opleiding mediavormgeving en zo zijn nog vele andere te noemen. Het principe geldt voor het hele pallet.”

Gedeputeerde Joost van den Akker (Economie, Onderwijs en Sport) is erg enthousiast over de ontwikkelingen bij het VISTA college. „Knap wat ze door deze nieuwe aanpak al hebben bereikt. Als provincie juichen we de

samenwerking tussen het onderwijs, bedrijven en overheden toe, waarbij de Chemelot Innovation Learning Labs, CHILL, als schoolvoorbeeld gelden. CHILL richt zich op het realiseren van een betere aansluiting tussen de vraag van het bedrijfsleven en het opleiden, omscholen en bijscholen van het gevraagde talent, zowel studenten als werknemers. Door met elkaar op te trekken leer je van elkaar en vul je elkaar aan. Als je klaar bent met je studie, is de stap naar werken niet meer zo groot.”

Om in de pas te blijven lopen met het werkveld worden de komende jaren ook andere locaties van het VISTA college verbouwd en gemoderniseerd, zo geeft Ferdinand van Kampen aan. „Waarschijnlijk eerst Maastricht, en daarna Heerlen. De drijfveer is niet dat we het mooiste college worden, het gaat puur om de praktijkgerichtheid. Ik ben sowieso niet zo voor concurrentie binnen de onderwijswereld. We zijn een maatschappelijk project en collega’s van elkaar. We moeten elkaar helpen. Zo denk ik ook dat er goede kansen voor samenwerking zijn met Gilde-opleidingen in Noord- en Midden-Limburg. Niet zozeer om te fuseren, maar puur om in de praktijk samen te werken.”

Naast techniek kijkt Van Kampen ook nog graag naar logistiek, retail en zorg waar volgens hem nog slagen kunnen worden gemaakt. „Ook daar is, mede door invloed van ICT, veel veranderd. Het hoort bij dienstverlening en dat is een belangrijke sector in Limburg.”

Veel verwacht hij ook van de energiesector en chemie in deze regio, ook in het kader van het streven naar een circulaire hub. „Dan kom je onder meer ook weer bij

Chemelot uit, maar via Brightlands krijg je dan ook een verbinding met de medische sector, aangestuurd door het MUMC+ waar research een belangrijke activiteit is. En zo zie je dat heel veel sectoren, die vroeger tamelijk los van elkaar stonden, steeds meer verbinding krijgen. De praktijk dwingt ons daartoe, dus daar moeten we als onderwijswereld op inspringen.”

Mbo, hbo, *universiteiten* samen op CHEMELOT CAMPUS

